

Консультація та поради для батьків на тему: «ЩО ТАКЕ ДРІБНА МОТОРИКА І ЯК ЇЇ РОЗВИВАТИ?»

Що це за штука така, дрібна моторика? Так називається злагоджена і уміла робота наших пальців. Вона тому і називається дрібною, що пальці змушені виконувати складні та тонкі рухи.

На кистях рук розташовано безліч рефлекторних точок, від яких йдуть імпульси в центральну нервову систему. Масажуючі певні точки, можна впливати на внутрішні органи, які із цими точками пов'язані. Так, масаж великого пальця підвищує активність головного мозку. Вказівний палець пов'язаний зі шлунком, середній – із кишечником. Масаж безіменного пальця позитивно позначається на роботі печінки та нирок, а мізінця – на роботі серця.

У дрібної моторики є важлива особливість — вона дуже тісно пов'язана із нервовою системою, зором, увагою, мовленням, пам'яттю та сприйняттям людини. Доведено, що розвиток навичок дрібної моторики безпосередньо впливає на розвиток мовлення дитини та зростання рівня інтелекту.

Навички дрібної моторики починають формуватися з перших місяців з моменту народження дитини. Спочатку немовля просто розглядає власні руки, потім намагається доторкнутися та схопити окремі предмети. Пізніше набуває навичок правильного тримання ложки та олівця.

Чим краще розвинені дрібні рухи пальців, тим гармонійніше розвивається людина. Все дуже просто: чим більше Ви будете працювати із малям ручками, тим швидше і краще він почне говорити, тим правильнішим буде його мовлення.

Маля народжується, і його пальчики ще майже нічого не вміють. Вони не слухаються, роблять, що хочуть. Мама розповідають дітям віршики про «Сороку-ворону» не тільки для загального розвитку, але й для того, щоб пальчики тренувати. Адже дуже непросто «варити кашку» або загинати неслухняні пальчики. До одного року малюк ще не в змозі виконати такі справи самостійно. І

саме тут необхідна допомога дорослого. Для більш дорослих малят гарним тренуванням пальчиків є простий пластилін або солоне тісто. Поки малюк ще не вміє ліпити ведмедиків і зайчиків, він може просто м'яти тісто в руках, відриваючи від нього невеликі шматочки. У цей час саме і відбуватиметься масаж точок на кінчиках пальців. Такі міні-вправи можна робити вже в рік-півтора.

Різноманітні мозаїки теж стимулюють розвиток моторики.

Можна дати малюкові коробку із великими гудзиками та попросити розкласти їх за кольорами. Така гра теж буде йому до смаку.

Коли малюк трохи підросте, Ви можете сміливо давати йому олівці, фарбу, вугіллячка або крейди. Будь-яке малювання теж спричиняє розвитку дрібних м'язів руки. Якщо ви бачите, що дитині складно тримати в руках олівець, вона ніяково тримає ложку, ніяк не може навчитися шнурувати шнурки на черевиках, це означає, що вам слід займатися з нею більше. Є спеціальні вправи для розвитку м'язів руки – пальчикова гімнастика. Як правило, всі ці вправи супроводжуються легкими, веселими віршами, тому вмовити дитину позайматися такою цікавою справою, зазвичай не є проблемою.

Як розвивати дрібну моторику?

Існує безліч способів, що допомагають розвивати дрібну моторику дитини. Їхнє використання передусім визначається віком дитини, її індивідуальними особливостями розвитку, а також матеріально-технічними можливостями батьків та педагогів.

- Займайтеся з малюком «пальчиковою гімнастикою» із найперших місяців його життя.
- Дитині повинні бути доступні пазли, мозаїки, конструктори, іграшки зі шнуровкою, вкладиши та сортери, кубики (до 3-х років звертайте увагу, щоб вони не містили дрібних деталей).
- Ліпіть із малям із пластелину, солоного тіста.
- Малювання, обведення контурів й розфарбовування так само гарно розвивають дрібну моторику.
- Різноманітні ігри з дрібними предметами.

- Ігри з природнім матеріалом.
- Шиття.

Готові рецепти, або розвиваємо дрібну моторику не виходячи з дому:

«Скільки сірників»

Візьміть сірникову коробку і покладіть у неї два сірники. Потрясіть коробку і запитайте в дитини, як вона вважає, скільки сірників зараз у коробці. Малюк теж може потрясти коробку, потримати її в руках. Але відкривати коробку може тільки ведучий. Отже, тепер ви відкриваєте коробку і пропонуєте дитині порахувати сірники.

Тепер можете ускладнити завдання: відвернувшись від малюка, додайте декілька сірників. Нехай дитина знову спробує відгадати їхню кількість.

«Показ мод»

Перед початком зимового (весняного, літнього, осіннього) сезону влаштуйте з дитиною показ мод. Нехай малюк спробує самостійно застібати гудзики, кнопки і блискавки. Підготуйте місце для показу, розстеливши червоний рушник, на якому «модель» демонструватиме обновки. Решта членів сім'ї можуть клацати фотоапаратами, зображуючи репортерів модних журналів.

«Сірникові коробки»

Сірникові коробки (чим більше, тим краще) можна використовувати в різних іграх. На чотирьох або шести кришечках, так само як і на внутрішніх коробочках, намалюйте однакові геометричні фігури: квадрат, коло, ромб, трикутник. Перемішайте кришки і коробки. Попросіть малюка знайти і закрити пари.

«Відбитки»

Візьміть аркуш паперу і прикріпіть його краї скотчем до плоскої поверхні. Покладіть під аркуш дрібний плоский предмет — монету, ключ або брелок. Нехай малюк легенько проводить олівцем по паперу, щоб на аркуші з'явився відбиток схованого предмета.

«Намісто зі скріпок»

Дайте дитині пакетик різнокольорових скріпок і покажіть, як з'єднати їх разом, щоб утворилося гарне намисто або браслет.

«Крупи, сіль, кава, макарони»

Стануть у пригоді для «кухонної школи». Дрібну крупу (наприклад, манну) і сіль можна використати для пальчикового малювання. Для цього висипте крупу на піднос рівним шаром. Намалюйте щось самі, покажіть дитині, як це цікаво. Проведіть пальчиком по крупі. Утвориться яскрава контрастна лінія. Потім візьміть пальчик дитини.

Нехай малюк сам намалює декілька хаотичних ліній. Коли дитина спробує сама, можна розпочинати малювання візерунків. Спочатку малює мама, потім малюк. Малювати можна будь-що: хаотичні лінії, будиночки, кола, огорожі, хмари, спіралі, обличчя, букви або цифри. Велику крупу (гречку-ядрицю, горох, квасолю, кавові зерна) можна використати для викладання картин, так само як і з сірників, гудзиків і ватних паличок. Вона стане в пригоді та для аплікацій. Цікаво пересипати крупу в прозорий посуд, щоб її було видно.

Рівень розвитку дрібної моторики – один з показників інтелектуальної готовності до шкільного навчання. Дитина, що має високий рівень, вміє логічно мислити, в неї достатньо розвинуті пам'ять, увага й зв'язне мовлення.

Успіх Вашої дитини – в її маленьких долоньках!